

o provádění důkazu mimo ústní sporné jednání zmatku nezakládá, plyne zřejmě i z ustanovení §§ 283 odst. 2. a 389 odst. 2. c. ř. s. Jeví-li se provedené důkazy neúplnými neb vadnými, může, jak k tomu již správně bylo poukázáno, v usnesení rekursního soudu vada odstraněna býti opatřením soudu procesního dle ustanovení §§ 289, odst. 2. a 362, odst. 2. c. ř. s.

Čís. 273.

Žádati za soudní určení přiměřeného věna může žena, již nárok na věno přísluší, jakmile projevila vážný úmysl se provdati. Netřeba, by uvedla ženichovo jméno a označila přesně dobu zamýšleného sňatku. Při určení přiměřeného věna zůstává mimo úvahu stav nastávajícího manžela.

(Rozh. ze dne 30. září 1919, R II 112/19.)

K žádosti Anny O-ové uložil okresní soud jejímu manželskému otci, by vyplatil žadatelce 3000 K věna. K otcovu rekursu byla žádost rekursním soudem na ten čas zamítnuta. **Důvody:** Dle § 1220 obč. zák. jsou rodiče povinni dáti dcerám při jich provdání věno přiměřené svému stavu a majetku, nebo poměrně k němu přispívati. Ustanovením tím jest stanovena hranice, pokud mají rodiče věno dáti. Věnem pak dle § 1218 obč. zák. jest ono jmění, jež manželka sama nebo osoba jiná za ni dává nebo zajišťuje manželci k ulehčení břemen, spojených s manželským společenstvím. Manželskými břemeny jsou zejména náklady mužovy společné domácnosti a řídí se náklady ty dle stavu manželova. Má-li tudíž věno svému účelu vyhovovati, musí odpovídati sociálnímu postavení manželovu, a tvoří tudíž toto jeho postavení nejzazší hranici pro výměru věna, jež se stává splatným při provdání, a nebylo-li v tuto dobu žádáno, dlužno je vyměřiti dle stavu majetku rodičů v čase žádosti a nikoliv dle doby dřívější, ať příznivější či méně příznivé. Vzhledem k těmto úvahám mohla by tedy dcera Anna žádati na otci věno toliko při provdání se zřetelem na stav svého manžela a dle stavu otcova majetku, jaký tu byl v době podání žádosti. Ze žádosti její však nevyplývá, že by byla už provdána neb alespoň měla se v nejbližší době provdati; udání její, že má pevný úmysl se vdáti, ještě samo o sobě ji neopravňuje, by už nyní žádala za vyměření přiměřeného věna, jelikož dle § 1220 obč. zákona lze věno žádati při provdání, tento okamžik posud nenastal, nárok její není dospělý a žádost její jest předčasnou, nehledíc ani k tomu, že za těchto okolností nemohl by přijíti v úvahu při vyměřování věna stav jejího manžela.

Nejvyšší soud k dovolacímu rekursu žadatelky zrušil usnesení rekursního soudu a uložil mu, by, pomina zamítací důvod předčasnosti žádosti, o rekursu, doplně šetření o otcových majetkových poměrech, znovu rozhodl.

Důvody:

Naříkaným usnesením bylo vysloveno, že se žádost dcery Anny za vyměření přiměřeného věna toho času zamítá, a nebylo proto rekursním soudem přikročeno k prozkoumání přiměřenosti žádaného věna. Stanovisko toto bylo rekursním soudem odůvodněno tím, že lze dle § 1220 obč. zák. věno žádati teprve při provdání se dcery Anny a že

toho času žádost dcery Anny jest předčasnou, jelikož doba, kdy může býti věno žádáno, ještě nastala. Názor tento není správným. Sluší ovšem přisvědčiti rekursnímu soudu v tom, že věnem jest jmění, jež manželka sama neb osoba jiná za ni dává, nebo zajišťuje manželi k ulehčení výloh, spojených se společenstvím manželským, a že tedy uzavřené manželství na straně žadatelky jest předpokladem žádosti za poskytnutí věna. Také § 1220 obč. zák. výslovně uvádí, že rodiče, neb i dědicové atd. jsou povinni dáti dceři věno teprve v době, když tato se vdává. Ohledně otázky, nastala-li již zmíněná doba, nutno však poukázati na toto: Dcera Anna O. v této příčině již v žádosti o ustanovení věna podotkla, že se domáhá určení věna ve smyslu § 1220 obč. zák. a dále při stání výslovně uvedla, že má opravdový úmysl se provdati. Je tedy zřejmo, že, ačkoliv ženichovo jméno neudala a se o osobních a výdělkových poměrech ženicha blíže nezmínila a taktéž ani neuvedla přesně, kdy má býti sňatek uzavřen, žádost svou opírá o to, že sňatek bude uzavřen. Že tento předpoklad žádosti jest dán, nebylo otcem vůbec popřeno. Naopak tento, aniž by byl předčasnost žádosti namítal, výslovně prohlásil, že je ochoten dceři po jejím provdání se dáti věno ve výši 2000 K a navrhl, by věno dcerou požadované bylo tímto obnosem stanoveno. Konečně navrhl otec i v rekursu proti usnesení, jímž mu bylo uloženo vyplatiti dceři věno 3000 K do 14 dnů po uzavření sňatku, pouze to, že se domáhá změny zmíněného usnesení v ten rozum, by věno pro dceru Annu ze 3000 K bylo sníženo za menší peníz přiměřený cenám předválečným. Dle toho není mezi účastníky vůbec sporným, že doba pro vyměření věna již nastala. Není tedy žádného podkladu pro to, by soud žádost považoval za předčasnou a třeba tedy otázku výše věna blíže prozkoumati. Taktéž nelze přisvědčiti názoru rekursního soudu, že vyměření věna překáží i to, že za daných okolností nemohl přijíti v úvahu při vyměření věna stav jmění jejího manžela, neboť §em 1220 obč. zák. je zcela jasně stanoveno, že rodiče jsou povinni dáti dceři věno, které odpovídá jejich stavu, nikoli však stavu nastávajícího manžela, jehož stav pro určení věna není nijak rozhodným. Na tom ničeho nemění se tím, že manželskými břemeny jsou zejména náklady společné domácnosti a že náklady ty řídí se hlavně nebo z části stavem manželovým, neboť výše těchto nákladů není pro vyměření věna směrodatnou a nelze z toho odvozovati, že věno, by vyhovovalo svému účelu, musí v každém případě odpovídati sociálnímu postavení manželovu. Sluší tedy bez ohledu na zamítavý důvod předčasnosti již nyní ustanoviti věno dle stavu a jmění rodičů, pokud se týče otce. V té příčině však revisní soud vzhledem na udání otce, obsažené v dovolací stížnosti, nenalézá ve spisech dostatečného podkladu, pročež naříkané usnesení zrušil a pro nedostatek určitých dat, směrodatných pro vyměření věna nařídil rekursnímu soudu, by, doplně konané šetření, vydal nové usnesení.

Čís. 274.

Za vytknuté po rozumu čl. 347 obch. zák. lze považovati pouze vady, jež kupitel na odůvodněnou své všeobecné výtky byl výslovně uvedl.

(Rozh. ze dne 30. září 1919, Rv I 366/19.)